

trestu. Naopak dlužno u obžalovaného právem za to míti, že jde tu jen o jeho nahodilý poklesek, že se obžalovaný dal svěsti k činu příležitostí a svými tísnivými poměry a že jinak u něho není sklonu k trestným činům; lze tedy důvodně předpokládati, že i bez výkonu trestu povede obžalovaný na dále pořádný život. Právem přiznal proto nalézací soud obžalovanému podmíněný odklad výkonu trestu, pročež bylo odvolání státního zastupitelství v tomto směru zamítnouti jako bezdůvodné.

Čís. 2867.

Ochrana volební a shromažďovací svobody (zákon ze dne 26. ledna 1907, čís. 18 ř. zák.).

S hlediska přečinu překážení kandidatury podle § 12 zákona nezáleží na případné věcné oprávněnosti kandidatury; protizákonnými prostředky nelze nutiti ku vzdání se kandidatury ani v případě, že strana kandidatury odvolala a kandidát měl podle reversu uposlechnouti.

(Rozh. ze dne 18. srpna 1927, Zm I 10/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 26. října 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle §u 12 zákona ze dne 26. ledna 1907, čís. 18 ř. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost dovolává se číselně důvodů zmatečnosti čís. 9 b) po případě 10 § 281 tr. ř. Domáhajíc se však sprostění obžalovaného z obžaloby pro nedostatek skutkové podstaty, uplatňuje v pravdě důvod zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř. Z valné části není po zákonu dolíčena. Buduje své právní úvahy na skutkových předpokladech, jež nejsou převzaty z jedině směrodatných zjištění rozsudkových, ba které nemají opory ani ve spisech a obhajobě samého obžalovaného. Rozsudek nezjišťuje, že jednomyslným usnesením výkonného výboru čsl. strany domkářů a malorolníků tato strana z voleb vystoupila a veškeré kandidatury odvolala; zjišťuje pouze, že na den 4. listopadu 1925 byla svolána do Prahy schůze kandidátů strany za tím účelem, by kandidáti byli pohnuti k tomu, by odvolali své kandidatury; dále bere přípisem ministerstva vnitra ze dne 14. července 1925 za prokázáno, že společná kandidátní listina čsl. strany agrární a konservativní sdružené s ústředním svazem spolku majitelů domů a samostatnou čsl. stranou domkářů a malorolníků, byla ústřední volební komisí po rozumu třetího odstavce § 26 volebního řádu do poslanecké sněmovny pouze co do svého označení upravena, že však i po této úpravě zůstala kandidátní listina všech tří sdružených stran. Ani žádný ze slyšených svědků nepotvrdil to, co stížnost uplatňuje, a nehájil se tak ani sám obžalovaný. Není proto stížnost oprávněna z tvrzeného předpokladu vycházeti. V důsledku toho padají závěry, které stížnost z předpokladu toho dovozuje: že učitel Ludvík M.

nemohl kandidovati za stranu, která se voleb vůbec nesúčastnila a pro volby přestala existovati, rozešedši se před nimi; že oním usnesením výkonného výboru strany čsl. domkářů a maloročníků byl M. vázán a bylo jeho povinností, by se kandidatury vzdal, pokud se týče, že všichni kandidáti byli usnesením výkonného výboru strany kandidatury zbaveni; že jejich kandidatura zanikla a tomu podobné. Výpovědi všech svědků, jež soud učinil podkladem svého přesvědčení, souhlasí v tom, že šlo o to, by se kandidáti sami dobrovolně vzdali kandidatury, a musí proto stížnost při dovolávání se hmotněprávního důvodu zmatečnosti podle čis. 9 a) § 281 tr. ř. vycházeti pouze z tohoto rozsudkového zjištění. Že by za tohoto zjištění a za dalšího předpokladu, že učitel M. nechtěl svou kandidaturu odvolati, nýbrž byl k tomu nucen závadným jednáním obžalovaného, bylo právní posouzení věci nalézacím soudem právně mylné, nepokouší se zmateční stížnost vůbec dokázati. Namítá-li stížnost, že usnesením a to jednomyslným všech kandidátů samostatné čs. strany domkářů a maloročníků ze dne 4. listopadu 1925 bylo pravoplatně rozhodnuto, že za daných poměrů se tato strana voleb nesúčastní, a že v důsledku toho veškerí kandidáti této strany byli podle reversu nuceni své kandidatury odvolati, ježto strana sama se rozhodla voleb se nesúčastniti, stačí poukázati jednak k tomu, co bylo po skutkové stránce uvedeno, jednak zdůrazniti, že v rozsudku není zjištění o jednomyslném a pravoplatném rozhodnutí všech kandidátů, voleb se nesúčastniti, a že proto i v tomto směru odchyluje se stížnost od závazných rozsudkových zjištění. Nehledíc k tomu postavil se nalézací soud na správné stanovisko, že pro právní uvažování jest úplně nerozhodno, že učitel M. podepsal revers, že bude poslušen usnesení výkonného výboru strany. Neboť i v tomto případě záviselo to jedině na jeho volném rozhodnutí, zda se zachová podle reversu, či zda setrvá na kandidatuře, a nebyl obžalovaný oprávněn, by ho svémocně některým z prostředků zakázaných v § 12 zákona o svobodě voleb donucoval, by se vzdal kandidatury. Obžalovanému bylo jen volno, jak nalézací soud správně naznačuje, navrhnouti výkonnému výboru strany, by vyvodil z jednání M-ova příslušné důsledky, nesměl však o své újmě nastoupiti cestu zákonem nedovolenou, to ani tehdy, kdyby bylo správné, že výkonný výbor čs. strany domkářů a maloročníků se byl skutečně rozhodl na tom, by se strana voleb nesúčastnila a veškeré kandidatury odvolala. Neboť ani tu nebylo přípustno, protizákonnými prostředky donucovati zdráhajícího se kandidáta ku vzdání se kandidatury. Otázka případné věcné oprávněnosti kandidatury nepadá na váhu s hlediska § 12 zákona, jehož účelem jako vůbec celého zákona je chrániti čistotu a svobodu voleb. Za tohoto stavu věci netřeba se obíratí námitkou, že podle volebního řádu kandidatury samostatných osob, nepodepřené oficiálními stranami, nejsou trpěny, tím méně pak uznávány. Napadený rozsudek netrpí proto ani formelní ani materiální vadou, naopak rozsudková zjištění stačí plně ku spolehlivému právnímu posouzení věci, jež je v plné shodě se zákonem. Zmateční stížnost popírá sice i opodstatněnost zákonných náležitostí v subjektivním směru, avšak činí tak na základě skutkových předpokladů, přičicích se rozsudkovým zjištěním, a musí

proto její vývody zůstati bez povšimnutí. Je-li opodstatněna skutková podstata přečinu obžalovanému za vinu kladeného, nemůže přicházeti v úvahu na jeho místě čin méně trestný, pouhý přestupek urážky na cti (čís. 10 § 281 tr. ř.). Bezdůvodnou zmateční stížnost náleželo proto zavrhnouti.

Čís. 2868.

Ironické sesměšňování není, ač se dotýká nemile citu toho, proti němuž čelí, samo o sobě ještě haněním (§ 491 tr. zák.), nesnižující m r a v n í hodnoty napadeného.

Předhůzka snah vládnouti po způsobu »pánů Franců ze zámku« a uplatňovati »předpotopní názory«.

Předpis § 1339 obč. zák. má na zřeteli jen urážky, nespadaající pod trestní zákon, nepředbíhá však otázce, zda je tu skutková podstata podle trestního zákona.

Přisouzení všech útrat opravného řízení soukromému obžalobci, zvíťežil-li obžalovaný svým opravným prostředkem jen v nepatrné části; dělení útrat první stolice.

(Rozh. ze dne 18. srpna 1927, Zm I 130/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chrudimi ze dne 8. listopadu 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti cti podle §§ 488, 491, 493 tr. zák. a § 1 zák. čís. 124/24 sb. z. a n., potud, že vyloučil i bod II. (str. 5. rozsudku) z výroku o vině a důsledkem toho zrušil rozsudek ve výroku o trestu a o nákladech trestního řízení. Jinak zmateční stížnost zavrhl. Trest vyměřil znova a odsoudil obžalovaného podle druhého odstavce § 389 tr. ř. k náhradě jedné polovice útrat trestního řízení první stolice a podle § 393 tr. ř. k náhradě soukromým obžalobcům polovice útrat, spojených s jich právním zastoupením v řízení před první stolicí; stanovení útrat těch ponechal soudu první stolice. Vyslovil, že obžalovaný jest práv ze všech nákladů na řízení zrušovací a jest povinen nahraditi soukromým obžalobcům veškeré útraty, spojené s jich právním zastoupením v druhé stolici, z nichž útraty za intervenci jejich právního zástupce při zrušovacím líčení včetně studia spisů a přípravy k němu upravil na 500 Kč a upravení ostatních útrat ponechal soudu první stolice. Na tento výrok poukázal odvolání obžalovaného co do výroku o nákladech. Jinak zůstal rozsudek nezměněn.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného uplatňuje toliko zmatek podle čís. 9 a) §u 281 tr. ř. a provádí jej v podstatě potud, že nalézací soud i v těch čtyřech bodech, pro něž uznal obžalovaného vinným přečinem podle §§ 488, 491, 493 tr. zák., neprávem shledal skutkovou podstatu urážky